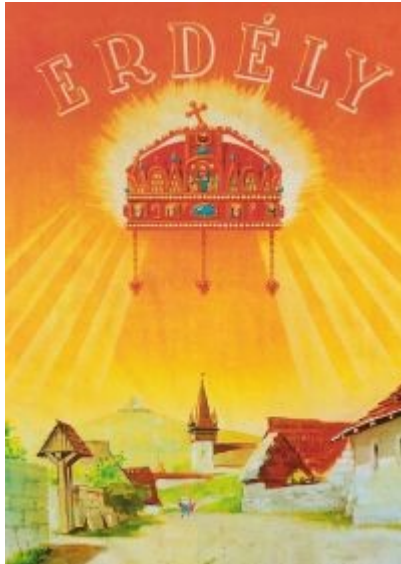

**Kilencven éve kezdődött az erdélyi magyarság tragédiája
2008-12-01.**

1918 vészterhes őszen Kárpát-medencei magyar hazánk a végnapjait élte. Meggyőződésem szerint ez egyáltalán nem valamiféle „történelmi szükségszerűség” volt, hanem elsősorban a hazai belpolitika „haladó” erőinek tevékenysége idézte elő a nemzeti tragédiát.

Magyarország élére az őszirózsás „patkánylázadás” után a vörös gróf, Károlyi Mihály vezetésével olyan politikusok kerültek, akik tökéletesen alkalmatlanok voltak arra, hogy a kor kihívásaira megfelelő választ adjanak. Közismert, hogy az új kormány hadügyminisztere, Linder Béla a frontról hazaérkező katonáinkat leszereltette a „nem akarok többé katonát látni” pacifista elvének gyakorlati alkalmazásaként. E „honvédelmi stratégia” következtében államhatáraink védtelenül álltak az ellenséges cseh, szerb és román katonák előtt. Kozma Miklós későbbi magyar királyi belügyminiszter így háborog emiatt: „Mi Károlyiék jóvoltából pacifisták lettünk, és határainkat külön e célra kitenyésztenő békegalambok fogják megőrizni.”

A korábban Németország és a Monarchia katonai szövetségéhez tartozó Románia az első világháború kitörésekor semleges maradt, majd 1916. augusztus 17-én megkötötte az antanttal a bukaresti titkos szerződést, melyben csatlakozott e hatalmi tömbhöz, elárulva korábbi szövetségeseit, cserében az antant Romániának ígérte Erdélyt, a Bánságot, a Partiumot és a Tiszántúlt, azzal a feltétellel, hogy nem kötötte különbségét a központi hatalmakkal. Tíz nap múlva a román hadsereg – a hadüzenet átadása után – benyomult Erdélybe, azonban Mackensen tábornok vezetésével a német és osztrák-magyar egységek hamarosan fővárosukig kergették vissza a románokat, így hazánk átmenetileg megszabadult a balkáni veszedelemtől.

Végül 1918. május 7-én a katonai vereséget szenvedett Románia különbségét kötött Bukarestben a központi hatalmakkal, így nemzetközi jogi szempontból érvényét veszítette a két évvel korábbi titkos szerződés román területi igényekre vonatkozó pontja.

A világháborús hadműveletek lezárásaképpen a Monarchia delegációja 1918. november 3-án aláírta Padovában a fegyverszüneti megállapodást, amely semmilyen formában nem intézkedett történelmi határaink megváltoztatásáról. Mivel a Monarchia megszűnt időközben létezni, és Károlyi magához ragadta a hatalmat, ezért az új kormányzat ismételten fegyverszüneti tárgyalásokat kezdett az antanttal immár az önálló Magyarország nevében. E tárgyalások végén írták alá az antant és a Károlyi-kormány képviselői a belgrádi konvenciót, mely egyebek között arra kötelezte az őszirózsás

kormányt, hogy a Marostól, mint demarkációs vonaltól délre fekvő területekről vonja ki a magyar hatóságokat és fegyveres testületeket.

Ilyen katonai-diplomáciai előzmények után ült össze 1918. december 1-jén a gyulafehérvári román ún. nemzetgyűlés, hogy kinyilvánítsa Magyarország románok lakta részeinek egyszer s mindenkorra történő egyesülését a Román Királysággal. A hazai nemzetiségek és szomszédos államok érdekeit a magyarságéval szemben – mai örököséhez hasonlóan – előbbre valónak tekintő Károlyi-kormány nemzetiségi ügyi minisztere, a polgári radikális (az akkori SZDSZ) Jászi Oszkár jó előre biztosította román testvéreit, hogy a magyar kormány nem fogja akadályozni egy nemzeti gyűlés megtartását, sőt, felső utasításra a MÁV különvonatokat indít (!) a gyulafehérvári gyűlésre utazó románok részére.

Az 1918. december 1-jei döntés alkotmányos szépséghibája az, hogy sem a magyarság, sem az erdélyi németek (szászok) véleményét nem kérték ki a Romániával történő egyesülés tárgyában.

Kétségtelen tény, hogy a török hódoltságot követő 18. századi betelepítéseknek köszönhetően az 1910-es népszámlálási adatok szerint a keleti szomszédunkhoz csatolt területen élő népesség 54%-a román nemzetiségű, míg a magyarság 32%-os, a németek pedig 10%-os részaránnyal képviseltették magukat ugyanitt. Azonban az is tény, hogy Erdély mindig is a magyar államterület szerves része volt, a 17. századig magyar etnikai túlsúllyal, a jelentősebb városokban pedig még 1918-ban is magyar, illetve német többség volt, a kultúra és művelődés területén pedig teljesen egyértelmű volt a magyar, illetve a német szupremácia.

A gyulafehérvári döntést követően a román hadsereg már másnap átlépi a demarkációs vonalat, vagyis átkel a Maroson, és megkezdí Erdély előzönlését. Tehette, hiszen Károlyiék nemzet- és honvédelem helyett forradalmasdit játszottak Budapesten, szervezett katonai ellenállást csak a Kratochwill Károly vezette Székely Hadosztály tanúsított, annak ellenére, hogy a budapesti anarchistáktól semmilyen támogatást nem kapott, így hősiesség küzdelem után 1919 elején a harcok feladására kényszerült. 1919 tavaszán az ellenséges hadsereg elérte a Tisza folyó vonalát, és felkészült Budapest elfoglalására.

Sajnálatos, hogy Károlyiék méltó utódaiként erdélyi és csonkaországbeli politikusok gondoskodnak arról, hogy nemzeti gyásznapi napnak utóélete is legyen. Emlékezhettünk még arra, hogy 2002. december 1-jén a fővárosi Kempinski szállóban az akkori román miniszterelnök, Adrian Nastase országa nemzeti ünnepe alkalmából fogadást adott, melyen vendégül látta Medgyessy Péter miniszterelnököt, Kovács László külügyminisztert, valamint a rendkívül rossz emlékéü Göncz Árpád korábbi köztársasági elnököt is. Hazája sorsa iránt elkötelezett, és felelősséget érző magyar államférfi soha, semmilyen körülmények között nem ünnepelne egy nemzeti tragédiát az egykori megszállók politikai örökösével, képmutató módon a megbékélésre hivatkozva.

A legfrissebb híradások szerint ezúttal az RMDSZ-vezérkar, Markó Béla, meg Verestóy Attila érzett leküzdhetetlen kényszert, hogy pártjuk tegnapi, választási sikerét éppen ma ünnepeljék meg. Legalább egy napot várhattak volna e kollaboráns elvtársak, akik első

számú politikai parancsként mindent megtesznek azért, hogy az erdélyi, illetve a székely magyar autonómia kérdése még elvi szinten se vetődhessen fel, sem Romániában, sem az Európai Unióban.

Nemzetáruló vezetőinket látva keserűen gondolhatunk arra, hogy román részről soha nem fogják például megünnepelni 1867. július 28. egyetlen évfordulóját sem, hiszen ezen a napon szentesítette Ferenc József a magyar országgyűlés által a kiegyezésről szóló törvényt, amely egyebek között kinyilvánította a szűkebb értelemben vett Magyarország és Erdély unióját, noha akkor Erdélyt nem Romániától szakították el, hanem addigi autonóm magyar külön kormányzatát szüntették meg, és rendelték alá a budapesti, központi kormányzatnak és igazgatásnak. S nem fogja egyetlen román politikus – fájdalom, de a Markó-félék és az itthoni parlamentiek – sem megünnepelni 1940. augusztus 30. egyetlen évfordulóját sem, amikor a második bécsi döntéssel visszakerült Észak-Erdély és a Partium egy része Magyarországhoz. E két nap ugyanis minden román politikus számára gyásznapi. S ők – a saját szempontjukból nagyon helyesen – tudják, mi saját nemzetük java és érdeke. S ennek minél hathatósabb érvényesítésére megkapják a támogatást Budapestről és Erdélyből, az RMDSZ vezetőitől is.

Lipusz Zsolt

könyvvajánló:

Domonkos László: Nagyenyedi ördögszekér

A/5, kartonált, 140 oldal, 1680 Ft

1849. január Nagyenyed apokalipszise.

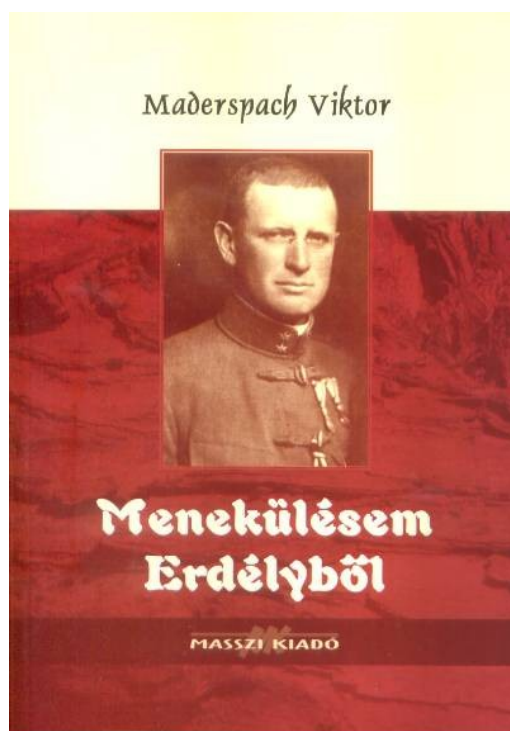
Napokig rémálmaik lesznek azoknak az olvasóknak, akik rászánnak egy délutánt Domonkos László történelmi esszéjére. Ez a délután sötét lesz és zaklatott, mind zaklatottabb, mégis egyetlen szuszra lehet csak végigolvasni.

Dél-Erdélyben nem igen akad olyan település, ahol ne volna kit gyászolnunk. 1848-49-ben szisztematikus népirtás vette kezdetét ezen a tájíkon, amint a szerbek ostromolta Délvidéken is. A balkáni népirtók a halálnemek leggyötrelmesebb és legmegalázóbb formáit választották.

Amit a tatárjárás, törökdúlás, parasztlázadások nem tudtak bevégezni, azt a román szabadcsapatok – viszolygó, de állhatatos osztrák támogatással – megtették: egyszer s mindenkorra magyartalanították Erdély déli tájait.

Nagyenyed esszéje történelmi tényfeltárás a javából. Domonkos könyve annak a lassan egybekapcsolódó láncolatnak a része, amely nem engedi, hogy feledésbe merüljön az áldozatok neve és szenvedéstörténete.

Maderspach Viktor: Menekülésem Erdélyből

Leírás: Egy rendkívül érdekes, izgalmaiban bővelkedő könyvet vehet kézbe az olvasó. Maderspach Viktor Menekülésem Erdélyből című könyve az 1930-as években több kiadást megért, de a II. Világháborút követően a kommunista diktatúra évtizedei alatt az elfelejtésre ítélt, tiltott könyvek listájára került.

A románok a trianoni diktátum aláírását követően azonnal lezárják a határokat, s megkezdik Erdély és a Partium bekebelezését, a rendcsinálást. Az erdélyi magyarságra szomorú és nehéz idők következnek. A magyarság kiemelkedő vezető egyéniségeit a megszervező, jórészt a Regátból és Moldvából származó csendőrség, valamint a titkosrendőrség, a sziguranca emberei a békeszerződésben rögzítettek ellenére folyamatosan megfigyelik, üldözik, a legkisebb vétség esetén súlyos börtönbüntetésre ítélik. Nem kímélik a magyar érzelmű emberek családját sem, őket is folyamatos zaklatással próbálják megrémíteni, elhallgattatni, életüket ellehetetleníteni.

Maderspach Viktor rendkívüli ember, magyar hazafi, a magyar hazáért és Erdélyért nagy áldozatokat hozó család sarja, érthető módon ő és családja is szálka a sziguranca, a román hódítók szemében.

A jó Isten kiváló képességekkel, remek fizikai adottságokkal áldotta meg, s ezen adottságait maga is továbbfejlesztette.

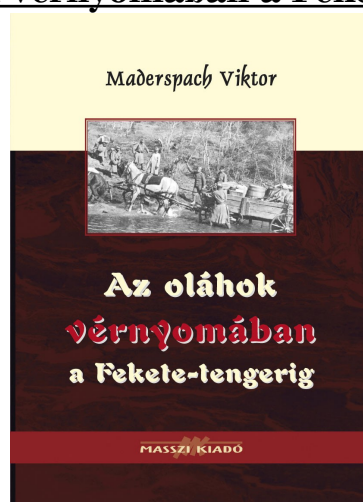
Kemény, határozott jellem, hazája iránt mindhalálig elkötelezett. Az I. Világháborúban mint frontharcos csapatparancsnok is bizonyított.

A dél-erdélyi magyarság egyik kimagasló alakja. Nagy vad a román titkosrendőrség számára, akire vadászva biztosra kell menni.

Maderspach Viktor jó tollú író is. Vadászati könyvei (Havasi vadászataim; A medve; Páreng-Retyezát) rendkívül olvasmányosak, s mind a mai napig frissek, érdekesek, elevenek. Átélt élményeit a valósághoz szigorú tárgyilagossággal és hűséggel közelítve, de ugyanakkor színesen, érdekesítően jeleníti meg könyveiben.

Ajánljuk írását mindenkinek, akit érdekel annak az embernek a sorsa, aki 1921-ben utoljára hagyta el fegyverrel a kezben az általa nagyon szeretett szűkebb hazát, Erdélyt, s a Déli-Kárpátokat.

Maderspach Viktor: **Az oláhok vérnyomában a Fekete-tengerig**

A méltán nagyszerű vadásztörténetek írója, az utolsó „kommandós” akcióhős: Maderspach Viktor: Az oláhok vérnyomában a Fekete-tengerig című munkája, az 1916-os erdélyi Román betörés hiteles története.

Hasonmás kiadás, először 1930-ban látott napvilágot Miskolcon, 7 kiadást ért meg, majd 1945-ben eltűnteték a tiltott könyvek feneketlen süllyesztőjében.

fűzött, 320 oldal, ára: 3490 Ft

Megrendelhető:

Püski-Masszi Könyvesház Kft.

1097 Tóth Kálmán u. 33

Tel.: 323-0647, Fax.: 323-0648 •

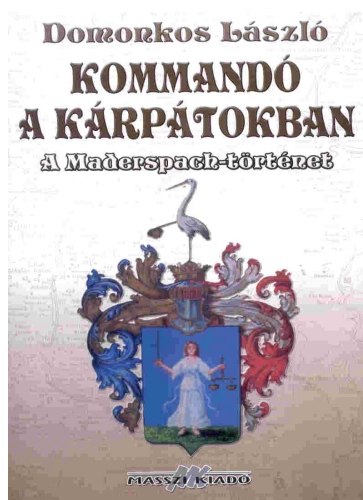
E-mail: info@nemzetikonyvkereskedes.hu

www.puskimasszikonyveshaz.hu

Domonkos László: Kommandó a Kárpátokban

Puha borító, A/5 formátum 252 oldal

Fogyasztói ár: 1980.- Ft.

A Kommandó a Kárpátokban – A Maderspach-történet – Domonkos korábbi munkáihoz hasonlóan – izgalmas témát dolgoz fel. Az olvasmányos, színes történelmi esszé módszereivel követi nyomon egy osztrák-német származású család, a 18. század elején Magyarországra telepedett Maderspachok történetét.

A könyv három évszázadon átívelő, rendhagyó családi históriába ágyazva regényszerű érdekességgel eleveníti fel a reformkor kezdetétől a második világháborúig terjedő időszakot. A Maderspachok a puritán kötelességtudat és munkaszeretet, a szorgalom és a szakértelem megtestesítői a korabeli Magyarországon: bányákat, vasműveket és hidakat építenek, korszerű ipari technológiát honosítanak meg hazánkban – s a magyar történelem cselekvő részeseivé válnak.

Megrendítő hűséggel és becsülettel állják meg helyüket a politika porondján is. Ezek a kemény és bátor férfiak s a családjukért minden áldozatra kész, kitartó, nagyszerű asszonyok varázslatos átalakuláson mennek át: lángoló magyar hazafiakká válnak. Szaktudást és értékeket adnak új hazájuknak, s ha kell, az életüket áldozzák érte.

A Kommandó a Kárpátokban úgy tolmácsolja ezeket a rendkívüli emberi teljesítményeket, hogy szinte lélegzetet venni sincs időnk a történések pergő egymásutánjában. Egyszerre olvasunk izgalmas történelmi kalandregényt, 19. századi ipar- és technikatörténeti összefoglalót s egy nagy beleérző és átélő képességgel festett magyar történeti és társadalmi tablót. Összességében pedig egy olyan családregényt, amelyben a szabadságszeretetet,

a szorgalom, az erkölcs és a hazáért vállalt áldozat egyenlő rangú állócsillagok.

Hornyik Miklós